

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

PHAN HỮU HIỂN

**XÁC ĐỊNH CHU KỲ KINH DOANH HỢP LÝ
CỦA RỪNG QUẾ TRỒNG TRÊN CẤP ĐẤT II
TẠI HUYỆN BẢO YÊN - TỈNH LÀO CAI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2021

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

PHAN HỮU HIỂN

**XÁC ĐỊNH CHU KỲ KINH DOANH HỢP LÝ
CỦA RỪNG QUẾ TRỒNG TRÊN CẤP ĐẤT II
TẠI HUYỆN BẢO YÊN - TỈNH LÀO CAI**

Ngành: Lâm học

Mã số: 8.62.02.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

**Người hướng dẫn khoa học: 1. GS.TS. Đặng Kim Vui
2. TS.Nguyễn Đăng Cường**

THÁI NGUYÊN - 2021

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan các số liệu nghiên cứu này đều được tiến hành đo đếm, thu thập từ kết quả theo dõi 35 ô tiêu chuẩn của rừng trồng Quế tại 2 xã Xuân Hòa và Vĩnh Yên của huyện Bảo Yên, Lào năm 2019 - 2020. Kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả

Phan Hữu Hiến

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành theo chương trình đào tạo Cao học Lâm học Khoá 26, giai đoạn 2018 - 2020 của Trường Đại học Nông lâm - Đại học Thái Nguyên.

Để hoàn thành luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ và tạo mọi điều kiện thuận lợi của tập thể thầy cô giáo Khoa Lâm nghiệp, Phòng Quản lý Sau Đại học và lãnh đạo trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên. Đối với công tác đo đếm, thu thập số liệu tại 35 ô tiêu chuẩn, tác giả đã nhận được những sự giúp đỡ của chính quyền và người dân tại 2 xã Xuân Hòa và Vĩnh Yên của huyện Bảo Yên, Lào Cai. Nhân dịp này, tác giả xin được bày tỏ lòng biết ơn đối với sự giúp đỡ quý báu đó.

Kết quả của luận văn này không thể tách rời sự quan tâm, chỉ bảo của thầy giáo hướng dẫn khoa học GS. TS. Đặng Kim Vui và TS. Nguyễn Đăng Cường, người đã nhiệt tình chỉ bảo, hướng dẫn để tôi hoàn thành luận văn này. Nhân dịp này, tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến 2 thầy hướng dẫn.

Xin được cảm ơn sự khuyến khích, giúp đỡ của gia đình cùng bạn bè và đồng nghiệp xa gần, đó là nguồn khích lệ và cổ vũ to lớn đối với tác giả trong quá trình thực hiện và hoàn thành công trình này.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2020

Tác giả

Phan Hữu Hiền

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	v
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vi
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	3
3. Ý nghĩa của đề tài.....	3
3.1. Ý nghĩa trong học tập và nghiên cứu khoa học	3
3.2. Ý nghĩa trong thực tiễn	3
Chương 1. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU	4
1.1. Một số khái niệm.....	4
1.2. Tổng quan về tình hình nghiên cứu trên thế giới.....	6
1.3. Tổng quan về tình hình nghiên cứu ở Việt Nam.....	8
1.4. Đặc điểm cây Quế	10
1.4.1. Đặc điểm hình thái và vật hậu.....	10
1.4.2. Đặc điểm sinh thái học.....	11
1.4.3. Giá trị kinh tế	12
1.4.4. Phân bố của loài Quế.....	12
1.4.5. Tình hình trồng Quế và định hướng phát triển Quế tại Lào Cai.....	13
1.4.6. Những nghiên cứu về hiệu quả kinh doanh và chu kỳ khai thác hợp lý rừng trồng Quế ở Việt Nam gần đây	15
1.5. Tổng quan về khu vực nghiên cứu.....	16
1.5.1. Vị trí địa lý	16
1.5.2. Địa hình địa thế	16
1.5.3. Khí hậu - thủy văn.....	17
1.5.4. Địa chất, thổ nhưỡng	17
1.5.5. Tài nguyên rừng	17
1.5.6. Điều kiện dân sinh - kinh tế - xã hội.....	20

Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	22
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	22
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	22
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	22
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	23
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	23
2.3.1. Phương pháp thu thập tài liệu, số liệu.....	23
2.3.2. Phương pháp xử lý và phân tích số liệu.....	26
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	35
3.1. Tình hình sinh trưởng rừng Quế trồng.....	35
3.1.1. Chỉ tiêu sinh trưởng rừng Quế trồng.....	35
3.1.2. Quy luật biến đổi trọng lượng vỏ Quế và kiểm định phương trình ước tính năng suất vỏ Quế khô.....	39
3.2. Hiệu quả kinh tế rừng Quế trồng.....	42
3.2.1. Chi phí và thu nhập rừng Quế trồng.....	42
3.2.2. Hiệu quả kinh tế rừng Quế trồng.....	46
3.3. Chu kỳ kinh doanh hợp lý đối với rừng Quế trồng.....	47
3.4. Phân tích độ nhạy.....	50
3.4.1. Chu kỳ kinh doanh hợp lý khi giả định tỷ lệ chiết khấu thay đổi.....	50
3.4.2. Chu kỳ kinh doanh hợp lý khi giả định giá vỏ khô và cành lá thay đổi.....	52
3.5. Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả kinh doanh rừng Quế trồng.....	54
3.5.1. Định hướng chung.....	54
3.5.2. Giải pháp về kỹ thuật.....	54
3.5.3. Các giải pháp về kinh tế xã hội.....	55
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	57
1. Kết luận.....	57
2. Kiến nghị.....	58
TÀI LIỆU THAM KHẢO	60
PHỤ LỤC	65

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Nghĩa đầy đủ
BCR	Tổng thu nhập qua chiết khấu/ tổng chi phí qua chiết khấu
IRR	Tỷ suất lãi nội tại
NPV	Giá trị lợi nhuận ròng hiện tại
OTC	Ô tiêu chuẩn
R^2	Hệ số xác định

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1.	Giá xuất khẩu Quế của Việt Nam	15
Bảng 1.2.	Diện tích rừng của huyện Bảo Yên, Lào Cai năm 2018.....	18
Bảng 2.1.	Biểu cấp đất rừng Quế trồng tại Văn Yên, Yên Bái	27
Bảng 3.1.	Sinh trưởng rừng trồng Quế tại Bảo Yên	35
Bảng 3.2.	Tỷ lệ trung bình vỏ Quế khô và tươi	39
Bảng 3.3.	Chi phí và thu nhập từ rừng trồng Quế.....	43
Bảng 3.4.	Đánh giá hiệu quả kinh tế rừng trồng Quế	46
Bảng 3.5.	Hiệu quả kinh tế của rừng trồng Quế tại Bảo Yên theo các chu kỳ (tuổi) kinh doanh khác nhau	48
Bảng 3.6.	Hiệu quả kinh tế xác định cho 1 chu kỳ kinh doanh Quế với giả định tỷ lệ chiết khấu (r) thay đổi.....	50
Bảng 3.7.	Hiệu quả kinh tế cho kinh doanh Quế trong chu kỳ giao đất 50 năm với giả định tỷ lệ chiết khấu (r) thay đổi.....	51

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1.	Vị trí nghiên cứu	22
Hình 3.1.	Biểu đồ tương quan giữa đường kính với tuổi (T)	36
Hình 3.2.	Biểu đồ tương quan giữa chiều cao với tuổi (T).....	37
Hình 3.3.	Biểu đồ tương quan giữa trọng lượng vỏ tươi với tuổi (T)	40
Hình 3.4.	Biểu đồ tương quan giữa trọng lượng vỏ tươi với $D_{1.3}$	40

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Rừng là tài nguyên quý giá, là một bộ phận quan trọng của môi trường sống, luôn gắn liền với đời sống của đồng bào các dân tộc miền núi. Rừng không chỉ có giá trị về kinh tế mà còn có ý nghĩa rất lớn trong nghiên cứu khoa học, bảo tồn nguồn gen, bảo tồn đa dạng sinh học, điều hoà khí hậu, phòng hộ đầu nguồn, hạn chế thiên tai, ngăn chặn sự hoang mạc hoá, chống sói mòn, sạt lở đất, ngăn ngừa lũ lụt, đảm bảo an ninh quốc phòng, đồng thời rừng cũng tạo cảnh quan phục vụ cho du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng.

Sau hơn 30 năm thực hiện công cuộc đổi mới, nền kinh tế của Việt Nam đã thu được nhiều thành tựu to lớn, đời sống của nhân dân được nâng lên, vị thế của Việt Nam cũng được nâng cao trên thế giới. Trong những thành tựu to lớn về phát triển kinh tế có một phần đóng góp không nhỏ của kinh tế nông nghiệp nói chung và kinh tế Lâm nghiệp nói riêng.

Việt Nam có 10,3 triệu ha rừng tự nhiên và khoảng 3,5 triệu ha rừng trồng, hàng năm khai thác một khối lượng lớn từ rừng trồng để cung cấp cho nền kinh tế quốc dân. Đồng thời ngành Lâm nghiệp cũng đóng góp quan trọng trong việc bảo vệ môi trường sinh thái, tạo nguồn sinh thủy cho các hồ thủy điện, tạo ra hàng triệu việc làm cho đồng bào các dân tộc sống ở vùng đất lâm nghiệp, từ đó đóng góp quan trọng cho phát triển kinh tế xã hội của vùng sâu, vùng khó khăn của đất nước.

Cây Quế (*Cinnamomum cassia* Blume), loài cây đa tác dụng. Vỏ Quế, lá Quế và các bộ phận khác đều có thể chưng cất để lấy tinh dầu. Gỗ Quế được dùng làm gỗ trụ mỏ và các đồ gia dụng. Theo Quyết định của số 206/QĐ - BYT ngày 22 tháng 1 năm 2015 về việc ban hành danh mục cây dược liệu ưu tiên phát triển giai đoạn 2015 - 2020, Quế là một trong những loài cây dược liệu được ưu tiên phát triển. Cây Quế là cây có dược tính cao với 3 chỉ tiêu là chất Coumarin, Cinnamaldehyd và Tanin. Chất Coumarin có tác dụng dược lý cao, làm giãn động mạch vành, chống co thắt, chống cao huyết áp và loạn nhịp tim, chống loãng xương, giảm đau, sát trùng, chống